

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (متاجر)

خيارات (غبن)

جلسه ۴۴

استاد وافى

خيار غبن

۱. این خيار با جهالت به قیمت ثابت است مشروط به اینکه مقدار غبن، غالبا مورد تسامح و گذشت نباشد.

۲. این خيار بواسطه تصرف مغبون ساقط نمی شود، مگر آنکه مشتری مغبون آن را به یکی از نواقل از ملك خود خارج کرده باشد، البته در حکم مشهور یعنی استثناء در مورد یاد شده، نظر و اشکال است. زیرا لازمه قول مشهور تضرر مشتری است و باید به ضرری که از ناحیه غبن متوجه او گشته است الزاما صبر کند. و این حکم صحیح نیست.

۳. ناگفته نماند که اشکال بر قول مشهور، تنها در جائی وارد است که مشتری جاهل باشد نه عالم. و با توجه به اشکال مذکور ممکن است بگوئیم: مشتری اگر چه در مبيع تصرف کرده و آن را از ملكش خارج نموده و یا در آن مانعی ایجاد نموده، ولی معذلك حق فسخش محفوظ است، منتهی بعد از فسخ و دریافت ثمن خود ملزم است که اگر مبيع قیمی بوده قیمتش و در صورتی که مثلی است مثل آن را به بايع ردّ کند. و همچنین است حکم صورتی که عین مبيع در دست مشتری مغبون تلف شده یا کنیز را صاحب بچه نموده باشد، یعنی در این دو صورت نیز می تواند معامله را فسخ کرده، و مثل یا قیمت مبيع را به بايع داده و ثمن خود را دریافت کند.